

**Stølsheimen
verneområde**

Postadresse
Stølsheimen verneområde
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3129
sfv/post@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Stølsheimen

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Sakshandsamar Anbjørg Nornes

Vår ref. 2019/18547-0 432.2

Dykkar ref. «REF»

Dato 08.09.2023

Referat - dialogmøte Stølsheimen verneområde og rådgjevande utval 28.08.23 - 29.08.23

Møtet i rådgjevande utval (RU) vart gjennomført som dialogmøte med Stølsheimen verneområde. Deler av møtet var synfaring i område frå Kvilesteinsvatnet til Selhamar, og møte inne på turisthytta på Selhamar.

Deltakarar frå rådgjevande utval:

Lars Kn. Mørkve, grunneigarlag Voss

Ola Engum, grunneigarlag i Vik

Johnny Bjørge, Bergen og Hordaland Turlag (deltok på møte på turisthytta på Selhamar)

Olav J. Bøtun, villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell

Hildegunn Mugås, Fjellheimen villreinutval

Lisbeth Dahle, Høgskulen i Vestland

Øistein Aasland, Statsforvaltaren i Vestland

Deltakar frå Stølsheimen verneområde:

Sigbjørn Hauge

Marta Sofie Vange

Kristina Vaktshjold Hamre

Andre deltakarar:

Kristoffer Ullern Hansen, SNO

Verneområdeforvaltarar og sekretær for møtet:

Anbjørg Nornes.

Figur 1 Møtedeltakarar utfor turisthytta på Selhamar. Foto Lars Kn. Mørkve

Synfaring til dammen i Vassøyane

I innkallinga til dialogmøtet var det sett opp i programmet synfaring og orientering om oppdemminga av Vassøyane. Deltakarane på synfaringa gjekk til damanlegget i Vassøyane. Sissel Hauge Myklatun, Eviny AS sin representant i RU, hadde ikkje høve til å delta på samlinga, men sendte ei orientering som kunne leggjast fram på møtet. Orienteringa vart lagt fram på synfaringa, og er kopiert inn i referatet:

«Søndre deler av Vassøyane er demmet opp omtrent 6 m i 1986. Vassøyane har fast høyde, og blir ikke senket for kraftproduksjon. Vannet blir bare senket i forbindelse ved arbeid på dammen eller i tilknytning til tunellen.

Bakgrunnen for oppdemming, og ikke bare et tradisjonelt bekkeinntak, er at vannet er overført til Holskard. Når Holskard er fullt, har det magasinet samme vannstand som Vassøyane. Hadde ikke Vassøyane liggest så høyt, ville vann fra Holskard runnet inn i Vassøyane når Holskard fikk høyere vann enn Vassøyane.

Når det gjelder forståelse av hva som er søknadspiktig i forbindelse med vedlikehold, er Eviny uenige i Miljødirektoratet sin tolkning av lovverket. Det kan virke som Miljødirektoratet har sett helt sitt bort fra konsesjonen, og forholdt seg til hjemler i vannressursloven. Eviny har forsøkt å ta kontakt med miljødirektoratet direkte, men har ikke lykket å komme i kontakt med saksbehandleren hos miljødirektoratet enda. Fra Eviny side anses saken som ikke "avklaret».

Forestående arbeid:

- *Vassvegen mellom Holskard – Vassøyane – Indre Askjelldalen er under revurdering. Dokumentasjonen vedr. revurderinga er ikkje ferdig. Som eit resultat av revurderinga kan ein pr. i dag ikkje sei noko endeleg vedr. behov for tiltak i tilknytning til vassvegen.*

Det kan verte behov for ein eller fleire tømningar av Vassøyane, heilt eller delvis, som eit resultat av revurderinga av vassvegen.

- *Det kan vere behov for tømning av Torvedalstjørni i tilknytning til framtidig revurdering av dammen her.*

Uavhengig av revurderingane nemnt framfor, kan det oppstå situasjonar/hendingar som betyr behov for tiltak/vedlikehald av vassveg/vassdragsanlegga elles, som ligg innanfor Stølsheimen landskapsvernområde. Dette kan medføre behov for nedtapping (heilt eller delvis)/tiltak, innanfor landskapsvernområdet».

Verneområdestyret og RU hadde ingen vidare oppfølging etter orienteringa.

Figur 2 Damanlegg i sørenden av Vassøyane. Foto Anbjørg Nornes

Orientering om saker handsama av Stølsheimen verneområdestyre

Anbjørg Nornes orienterte om saker handsama frå oktober 2022 til 28.08.2023, og tiltaksplan for 2023.

Saksnr.	Styresaker
33/22	Solcellepanel - Haltsetstølen
34/22	Drifta av styret 2023
35/22	Tiltaksplan og bestilling av SNO-tenester, 2023
4/23	Uttale – marin verneplan Sognefjorden
5/23	Retningslinjer solcellepanel
6/23	Hallsetstølen - solcellepanel
7/23	Prioritering tiltaksmidler 2023
11/23	Ny heilårsbru – Åsedalen
15/23	Motorferdsel – bygge 420 kV kraftledning Refsdal-Modalen
16/23	Kvisting skiløype Vikafjellet - BHT
17/23	Åsedalen-Hallsetstølen – utbetring av sti
21/23	Finnabotnen - badestamp
22/23	Finnen – endra fasade: vindauge og terrasse

Saksnr.	Delegerte saker
1/23	Kjentmannstur – evakueringsrute rv 13-Finnbunuten - SVV
2/23	Rappen – motorferdsel - materiale
3/23	Mørkves-Grøndalen – motorferdsel – snøskuter - materiale
4/23	Grøndalen – snøskuter – materiale
5/23	Finnabotnen – motorferdsel – bru og avfallsplass
6/23	Justering av basestasjon for bjøllesystem
7/23	Åsedalen-Hallsetstølen – motorferdsel – stein til sti

Orienter om tiltaksmidler 2023

Kort omtale av tiltak	Revidert budsjett
Skjøtsel av kulturlandskap	
Prosjektleiing	25 000
Sylvarnesdalen - slått selbøen	10 000

Smørklepp og Fidnaselbøen - slått med ryddesag	6 000
Negardstølen, tistelfjerning, nyrenningar	5 000
Rosete - tistelfjerning	5 000
Skjøtsel i Finnabotnen jf. Skjøtselsplan, Botnastølen, Flåten, innmark rundt tunet. Styva 2 almar	35 000
Hest - rydde sprake	15 000
Ytstestølen - ettersyn	4 000
Solrenningane - tueslått	0
Bjørkestølen, rydde skog i randsona	15 000
Åsedalen og Hallsetstølen, ettersyn	5 000
Vatnane - fjerna tre og kratt	20 000
Brydalen - rydde tre og kratt	20 000
Mørkves - Grøndalen	15 000
Skjøtsel av stølsvegar og stiar	
Planlegging, restaurering av buføresti frå Ålrek til Skardsvatnet	30 000
Sti til Åsehidleren, rydda	20 000
Sti Finnabotnen - Fagerdalen, eit punkt + etterrydding	15 000
Sti Finnabotnen til Vetlehovden på sti til Finnen	10 000
Vedlikehald stien i Sendedalen	30 000
Tilretteleggingstiltak	
Bru til Granden, ferdigstilling	5 000
Opprydding strandsona, søppelplass	50 000
Informasjonstiltak	
Planlegging av infrastruktur innfallspport Modalen og Voss	
Parkeringsplass på Brekke	30 000
Design temaskilt	30 000
Innkjøp skilt	50 000
Montering av skilt (Høyanger, Vik, Voss og Modalen)	50 000
overført til Nærøyfjorden	200 000
SUM	700 000

Innspel frå RU til tiltak i 2024:

- Halda fram med tiltak på våte parti på stien inn Sendedalen, frå Rv. 13 til Lars-Olavatnet. Det bør vurderast å gjera tiltak på stien i Mørkves-Grøndalen.
- RU fekk spørsmål frå styret kva dei meinte om rydding av sti mellom Finnen og Finnabotnen. RU meiner det berre bør ryddast stiar dersom grunneigarane er positive til tiltaket.
- RU var kritiske til at tiltaket på vegmurane på stølsstien frå Ålrek mot Vøvringen ikkje er gjennomført endå. Dette tiltaket har vore sett opp som tiltak fleire år, og stenger for at andre tiltak vert sett opp på tiltaksplanen. Forvaltar informerte om at tiltaket vert planlagt i år, og lagt ut på anbod for gjennomføring i 2024.
- Det bør prioriterast rydding av stiar til stølar, og stiar med stor ferdsel, slik at fleire kan få glede av tiltaka. Stiar som er rydda bør marknadsførast slik at fleire går på stien. Høg

bruk er viktig for at stien vert halde open etter istandsetting. Det kom framlegg om å ha møte med turlaga for å gjera tiltaka på stiane kjent.

Oppføring av naust i Stølsheimen verneområdestyre

Bergen og Hordaland Turlag har sendt søknad til verneområdestyret om bygging av naust i Solrenningane. RU kom med generelt råd om bygging av naust i landskapsvernområdet. Dei påpeika at nausta ikkje bør vera dominerande i landskapet, og bør vera tilpassa landskapet der naustet skal byggast. Nausta som er bygde i landskapsvernområdet er nøkternt utforma, og er tilpassa behovet for vinterlagring av båtar. Dei meiner eit naust må vera tilpassa dagens behov, storleiken på vassdraget, og kor mange som er brukarar av naustet.

Val av nestleiar for RU for to år (2024/2025)

Det kom framlegg om attval av Lisbeth Dahle som nestleiar for RU. Lisbeth Dahle vart valt for to år, 2024 og 2025, med akklamasjon.

Synfaring på stien gjennom ura under Raudberget.

Det har kome spørsmål til verneområdeforvaltninga om det er mogleg å utbeta stien gjennom ura under Raudberget. RU meinte det berre bør vera enkel tilpassing av stien gjennom ura for å gjera det betre å gå i ura. Det bør ikkje byggjast sti, men legge steinar i ura betre til rette, slik at det vert lettare å gå på steinane.

Figur 3 Ura under Raudberget, der den T-merka stien går gjennom. Foto Anbjørg Nornes

Tur til toppen av Raudberget

Ved varden på toppen av Raudberget har Vestland bjøllelag sett opp ei antenne for å få dekning for elektroniske bjøller på sauer som beitar i området. Anlegget er godt synleg når ein står på toppen, men er ikkje synleg på lang avstand. RU meiner tiltaket ikkje har stor verknad på landskapet. Det er eit godt tiltak for å få fleire beitedyr i Stølsheimen. Beitedyr er eit av dei viktigaste tiltaka for å ta vare på kulturlandskapet i Stølsheimen.

Figur 4 Toppen av Raudberget med antenneanlegget. Foto Anbjørg Nornes

Innkommne saker

Det var ikkje kome inn saker til RU innan fristen på 14. dagar.

Nytt dialogmøte 2024

På neste dialogmøte ynskjer verneområdestyret og rådgjevande utval ei synfaring i område med skjøtselsarbeid. Tur til Fossesete og Rosete kom opp som framlegg til stolar der det har vore gjennomført skjøtsel over mange år. Det vart fastsett å ha dialogmøte hausten 2024 på Vatnane. Turen går frå Tenne vidare til Fossesete, møte og overnatting på Vatnane, og tur via Rosete til Nese neste dag. Overnatting vil vera i Bergen og Hordaland si turhytte på Vatnane. I tillegg vil det vera bruk for å leige ei av dei private stølshusa for overnatting.

Med helsing

Anbjørg Nornes
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Verneområdeforvaltar Jorunn Vallestad
Verneområdeforvaltar Maria Baudonnel Underdal
Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell
Voss Utferdslag
Administrativt kontaktutval for Stølsheimen
Strendene grunneigarlag v/Harald Hamekam
Arnafjord grunneigarlag v/Endre Nese
Framfjorden grunneigarlag v/Leiv Johannes Balevik
Indrefjord grunneigarlag v/Ledvin Dale
Eksingedalen grunneigarlag v/Magnar Nese
Holbygdi grunneigarlag v/Oddvin Sundve
Myrkdalen grunneigarlag v/Leif Arne Lirhus

Mottakerliste:

Stølsheimen verneområdestyre v/Sigbjørn Hauge
Stølsheimen verneområdestyre v/Liv-Anne Aanesen
Stølsheimen verneområdestyre v/Marta Sofie Vange
Stølsheimen verneområdestyre v/Petter Sortland
Stølsheimen verneområdestyre v/Kristina Vakt skjold Hamre
SNO Aurland
Eviny v/Sissel Hauge Mykletun
Grunneigarar Modalen v/Anders Steinsland
Grunneigar Vaksdal v/Arne Nesheim
Villreinutvlalet for Fjellheimen
Statsforvaltaren i Vestland v/Øistein Aasland
Ortnevik Utmarkslag v/Joar Oppedal
Bergen og Hordaland Turlag v/Johnny Bjørge
Naturvernforbundet Hordaland/Sogn og Fjordane
Myrkdalen grunneigarlag v/Lars Kn. Mørkve
Høgskulen på Vestlandet v/Lisbeth Dahle
Grunneigarlag Vik v/Ola Engum
Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell v/Olav J. Bøtun